

ECONOMICS

DEVELOPMENT OF WORLD ECONOMY, MARKETING AND MANAGEMENT IN MODERN CONDITIONS

Collective monograph

ISBN 979-8-88992-690-0

DOI 10.46299/ISG.2023.MONO.ECON.4

BOSTON(USA)-2023

ISBN – 979-8-88992-690-0

DOI – 10.46299/ISG.2023.MONO.ECON.4

*Development of world economy,
marketing and management in
modern conditions*

Collective monograph

Boston 2023

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

ISBN – 979-8-88992-690-0

DOI – 10.46299/ISG.2023.MONO.ECON.4

Authors – Andrushko R., Zhydovska N., Myronchuk Z., Жиглей І., Лайчук С.,
Поліщук І., Шепель І., Denysenko M., Breus S., Panchenko V., Prytula Ye.,
Zatonatska T., Zatonatskiy D., Удова Л., Voytsekhovska Y., Matviy I., Ареф’єва О.,
Антоненко К., Дудік А., Русин-Гриник Р., Kvasnytska R., Polishchuk V.,
Kharabara V., Greshko R., Ivanova O., Ivanova V., Likhonosova G., Zieiniiev T.,
Мельников О.Ф., Кобзев І., Петров К., Мельников О.О., Burlitska O.,
Sholomeichuk S., Zhygalo I., Борисова В., Ждек В., Аталавеі М.Е., Bondarenko Y.,
Нагірняк А.

REVIEWER

Kvasnytska Raisa – Doctor of Economics, Professor of Finance, Banking and
Insurance, Khmelnytskyi National University

Dovgal Olena – Dr.Sc. of Economics, Professor (Full), Professor of the Department
of International Economic Relations of V.N.Karazin Kharkiv National University.

Breus Svitlana – Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the
Department of Management and Innovative Providing, European University.

Slavkova Olena – Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Public
Administration and Administration of Sumy National Agrarian University

Yavorska Oksana – Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of
the Department of Tourism, Hotel and Restaurant Business, Faculty of cultural and
creative industries Kyiv National University of Technologies and Design.

Marina Klimchuk - Doctor of Economics, Department of Organization and
Management of Construction Industry, Kyiv National University of Building and
Architecture.

Published by Primedia eLaunch

<https://primediaelaunch.com/>

Text Copyright © 2023 by the International Science Group(isg-konf.com) and authors.

Illustrations © 2023 by the International Science Group and authors.

Cover design: International Science Group(isg-konf.com). ©

Cover art: International Science Group(isg-konf.com). ©

All rights reserved. Printed in the United States of America. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required.

The collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe and Ukraine. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science.

The recommended citation for this publication is:

Development of world economy, marketing and management in modern conditions:
collective monograph / Andrushko R., Zhydovska N., Myronchuk Z. – etc. –
International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2023. 226 p. Available at :
DOI – 10.46299/ISG.2023.MONO.ECON.4

TABLE OF CONTENTS

1. ACCOUNTING REGION AND AUDIT		
1.1	<p>Andrushko R.¹, Zhydovska N.¹, Myronchuk Z.¹</p> <p>ADVANTAGES OF ELECTRONIC DOCUMENT TRANSFER IN THE DIGITAL ECONOMY</p> <p>¹ Department of accounting and taxation, Lviv national environmental university</p>	8
1.2	<p>Жиглей І.¹, Лайчук С.¹, Поліщук І.¹</p> <p>РОЗВИТОК МЕТОДИКИ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИЦЬ</p> <p>¹ кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку, Державний університет «Житомирська політехніка»</p>	17
1.3	<p>Шепель І.¹</p> <p>МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РРО/ПРРО В СИСТЕМІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДОТРИМАННЯ РОЗРАХУНКОВО-КАСОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ В УКРАЇНІ</p> <p>¹Department of Agriculture, Kherson State Agrarian and Economic University, Ukraine</p>	27
2. ECONOMY AND MANAGEMENT OF STATE GRATITUDE		
2.1	<p>Denysenko M.¹, Breus S.², Panchenko V.³, Prytula Ye.⁴</p> <p>INVESTMENT MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF ENSURING THE ECONOMIC SECURITY OF THE STATE AS AN IMPORTANT ASPECT OF THE DEVELOPMENT OF THE RENTAL HOUSING MARKET IN UKRAINE</p> <p>¹ Department of Management and Entrepreneurship, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University</p> <p>² Department of Management and Innovative Providing, European University</p> <p>³ Department of Management and Entrepreneurship, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University</p> <p>⁴ Department of Economics, Finance and Accounting, European University</p>	39
2.2	<p>Zatonatska T.¹, Zatonatskiy D.²</p> <p>DRIVERS OF THE DIGITAL DEVELOPMENT OF THE NATIONAL ECONOMY FOR THE TRANSITION TO THE ECONOMY 5.0.</p> <p>¹ Faculty of Economics, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine</p> <p>² Academy of Financial Management, Ministry of Finance of Ukraine, Kyiv, Ukraine</p>	47

1.3 Можливості використання рро/прро в системі сучасних інформаційних систем і технологій та дотримання розрахунково-касової дисципліни в Україні

Впровадження нових норм та необхідність роз'яснення правил ведення облікової діяльності для суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції в сфері торгівлі, громадського харчування, послуг за допомогою РРО або ПРРО створили платформу для дослідження серед науковців, бухгалтерів-практиків, щоб допомогти бізнесу не порушувати розрахунково-касову дисципліну. Закон України від 06.07.1995 № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» [15] визначає, що суб'єкти господарювання з 01 жовтня 2023 р. повинні фіскалізувати операції, шляхом поєднання в одному пристрої всі функції ведення обліку торговельних операцій за допомогою реєстратора розрахункових операцій (РРО), або програмного реєстратора розрахункових операцій (ПРРО). Дослідження законодавства щодо використання РРО і ПРРО суб'єктами господарювання; виокремлення та систематизація останніх змін здійснювали Патута М., Шматковська Т.[16]. Як працювати з РРО/ПРРО докладно висвітлювали Купчик Т. [17]. Шара О. [18]. Крім цього дуже ретельно розглядали питання з упровадження РРО і ПРРО в бізнес науковці Пилипенко Г. і Багнюк Б. [19].

За допомогою РРО та ПРРО здійснюється фіскалізація мережі автоматів самообслуговування: кавових машин, водоматів, мийок самообслуговування, кіоски та каси самообслуговування тощо. Тому керівництву підприємств або ФОПу потрібно підбирати технологію, залежно від особливостей обладнання, бюджету та потреб (через онлайн сервіс, на базі міні-комп'ютера, або вбудований класичний РРО). Відтак, вивчення особливостей використання та реєстрації РРО та ПРРО в діяльності суб'єктів господарювання, у принципово нових умовах зовнішнього середовища, зумовлює актуальність наукового дослідження.

Закон № 265/95-ВР від 06.07.1995 дає свободу у виборі, який купить РРО чи ПРРО, проте, щоб правильно обрати модель та потрібен досвід та розуміння нюансів. Тому доцільно проаналізувати та обрати оптимальний варіант для ваших касових місць. Тому максимально чітко потребують дослідження законодавства щодо використання РРО/ ПРРО суб'єктами господарювання; виокремлення та систематизація останніх змін, що вплинули на проведення розрахункових операцій із виокремленням позитивних і негативних сторін цих нововведень та відповідальності за порушення.

Застосування РРО та/або ПРРО є обов'язковим для тих суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням електронних платіжних засобів, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу [20]. Касовий апарат - портативний РРО для ФОП, малої торгівлі, ресторанів та кафе, доставки. Може поєднувати в одному корпусі касовий термінал, РРО, принтер чеків, сканер, платіжний функціонал та. Рішення для великих мереж розраховані на значні навантаження та враховують специфіку управління великою кількістю касових місць. До їх функціональності також входять інструменти та сервіси, що допомагають скоротити витрати часу та ресурсів на централізоване управління касами та документообіг з ДПС це фіскальні РРО (off-line до 72 годин безперервно) - професійний тип РРО для інтенсивної торгівлі, швидкого обслуговування покупців з одночасним внесенням операцій до облікової системи, без обмежень на місяць та ПРРО (off-line до 36 годин) - комплексне рішення для фіскалізації касових робочих місць, забезпечує роботу фіскальних функцій + комфортне управління інфраструктурою касових місць та документообігом з ДПС. При цьому, на території України у сферах, визначених Законом № 265, дозволяється реалізовувати та застосовувати лише ті РРО вітчизняного та іноземного виробництва, що включені до Державного реєстру РРО, конструкція і програмне забезпечення яких відповідають конструкторсько-технологічній та програмній

документації виробника (ст 12)[15]. Інформація щодо актуальних моделей РРО, включених до Державного реєстру РРО, затвердженого наказом ДПСУ від 21.12.2020 р. № 744.

10.01.2023 року ДПСУ опубліковано наказ від 10.01.2023 р. №15 «Про внесення змін до наказу ДПС від 21.12.2020 № 744», яким оновлено Державний реєстр реєстраторів розрахункових операцій. Так, нова редакція Держреєстру РРО містить перелік РРО, дозволених до первинної реєстрації, а також первинна реєстрація яких заборонена. Загальна кількість всіх моделей РРО, які зазначені в Держреєстрі – 229 штук. Оновлений реєстр збільшився на 39 моделей РРО [21]. ПАТ КБ «ПриватБанк» надає суб'єктам господарювання ефективний інструмент сервісу ПРРО «Каса». Це сервіс програмного РРО «Каса» створено для функціонування ПРРО, POS-терміналу, касових апаратів, застосування сканера штрихкодів та принтер чеків за допомогою Android-терміналу. За допомогою РРО «Каса» можливо вести розрахунково-готівкові операції для малого та середнього бізнесу, ФОП групи 2-3, підприємств роздрібною торгівлі, продуктовим магазинам, кав'ярням, салонам краси тощо [22].

Загальний порядок реєстрації в кабінеті сервісу ПРРО «Каса»: реєстрація SmartID ФОП у ДПС (повідомлення про надання інформації щодо кваліфікованого електронного підпису в ДПС); внесення інформації щодо e-mail ФОП; вибір податкової ставки ФОП; синхронізація з ДПС; реєстрація об'єкта оподаткування (подання форми 20-ОПП про реєстрацію господарської одиниці в ДПС) та налаштування зв'язку з точкою еквайрингу; реєстрація ФН ПРРО під об'єкт оподаткування (подання форми 1-ПРРО про реєстрацію ПРРО в ДПС) та налаштування зв'язку з терміналом еквайрингу; реєстрація касирів (реєстрація сертифіката відкритого ключа касирів); створення довідника товарів. В табл. 1 наведено механізм функціонування за етапами ПРРО «Каса».

**Таблиця 1. Сервіс програмного ПРРО «Каса» та механізм його
функціонування**

Етапи роботи	Механізм підключення
Початок роботи, налаштування	Суб'єкт господарювання повинен: 1) пройти ідентифікацію та актуалізацію даних у банку; 2) підключити продукт «Еквайринг» або «Термінал»; 3) мати чинний КЕП SmartID від АЦСК ПриватБанку; 4) підключити сервіс ПРРО «Каса» через «Приват24 для бізнесу».
Обов'язки касира	1) пройти ідентифікацію та актуалізацію даних у банку; 2) мати чинний КЕП SmartID від АЦСК ПриватБанку. Клієнтам без ІПН сервіс ПРРО «Каса» буде недоступним. У разі зміни ключа SmartID (перевипуск, закінчення строку дії) користувачам сервісу потрібно повторно зареєструвати ключ у податковій та сервісі ПРРО «Каса»
Робота кабінетом сервісу «Каса»	У кабінеті доступні: - відображення зареєстрованих об'єктів оподаткування та ФН ПРРО в податковій; - реєстрація нових об'єктів оподаткування, ФН ПРРО та касирів у податковій за спрощеними формами; - налаштування зв'язку ПРРО з продуктами банку «Еквайринг» і «Термінал»; - ведення довідника товарних позицій, з якими працює ПРРО; - моніторинг у режимі онлайн роботи ПРРО за змінами та операціями; - звітна форма ПРРО за періоди. У кабінеті не виконуються ФІСКАЛЬНІ функції за розрахунковими операціями. Для фіскалізації операцій використовуйте додаток «Каса» для продукту «Еквайринг» або додаток «Термінал».
Створення ПРРО	Найменування ПРРО – назва для ідентифікації створеного ФН ПРРО. Тип ПРРО – значення з довідника: стаціонарний, пересувний, інтернет-торгівля, каса самообслуговування Ввести код ДПІ – код податкової інспекції за основним місцем обліку суб'єкта господарювання. Вкажіть пароль від SmartID – пароль ключа SmartID суб'єкта господарювання. Заявку розглядає ДПС. Після реєстрації в ДПС ФН ПРРО буде відображено в кабінеті сервісу «Каса» зі статусом «Зареєстровано».

Складено автором на підставі [22]

Додаток «Каса» вбудований у POS-термінали та виконує функцію касового апарата. Продаж товарів, оформлення інкасації, внесення до каси готівки здійснюється через POS-термінал на базі ОС Android. Необхідність створення SmartID (кваліфікований електронний підпис (КЕП) для кожного касиру, відповідає вимогам Закону України № 2155 «Про електронні довірчі послуги», зберігається в захищеному хмарному сховищі на сервері АЦСК ПриватБанку. АЦСК ПриватБанку Реєстрація ключа здійснюється в кабінеті платника ДПС в особистому кабінеті (розділ «Введення звітності») необхідно створити документ за формою J/F1391103 «Повідомлення про надання інформації щодо КЕП» (форма з індексом J – юридичні особи, з індексом F – ФОП). Подані заявки на

реєстрацію сервісу «Каса» опрацьовуються податковою в межах до 24 годин з визначенням результату. Редагування/видалення об'єктів оподаткування чи ФН ПРРО, зареєстрованих у ДПС, через сервіс «Каса» недоступне. Коригування можливо в кабінеті платника ДПС з синхронізацію даних у кабінеті сервісу «Каса».

Для під'єднання ПРРО потрібно знати вид та обрати з довідника: стаціонарний (встановлений на конкретну господарську одиницю та використовується за адресом, зазначеною в реєстраційній заяві, із залученням касирів); пересувний (зареєстрований на конкретну господарську одиницю, але може використовуватися на всій території України із залученням касирів; інтернет-торгівля (встановлений на конкретну господарську одиницю та використовується за адресом, зазначеною в реєстраційній заяві, з можливим залученням касира (інтернет-магазин (сайт)); каса самообслуговування (встановлений на конкретну господарську одиницю та використовується за адресом, зазначеною в реєстраційній заяві, не передбачає залучення касира).

Кабінет сервісу «Каса» є адміністративним інструментом суб'єкта господарювання з визначеними функціями (пряма взаємодія з ДПС або без взаємодії з ДПС) які узагальнені в табл. 2.

Таблиця 2. Механізм функціонування кабінету сервісу ПРРО «Каса» залежності від взаємодії з ДПС

Варіант взаємодії з ДПС	Послідовність здійснення за визначеним варіантом
Функції в кабінеті сервісу (пряма взаємодія з ДПС)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Синхронізувати дані з ДПС – відобразити в кабінеті сервісу торгові точки (об'єкти оподаткування) та каси (ФН ПРРО), які були раніше створені суб'єктом господарювання (торговцем) через інших надавачів сервісу ПРРО або через особистий кабінет платника ДПС та мають статус зареєстрованих у ДПС. 2. Додати SmartID до ДПС – ініціювати форму J/F1391103 «Повідомлення про надання інформації щодо кваліфікованого електронного підпису» (форма з індексом J – юридичні особи, з індексом F – ФОП) для реєстрації хмарного ключа SmartID суб'єкта господарювання в ДПС (функція доступна тільки тим користувачам, у яких основним ключем у ДПС є файловий ключ від АЦСК ПриватБанку). 3. Створити торгову точку – зареєструвати новий об'єкт оподаткування в ДПС. Подається форма 20-ОПП про реєстрацію господарської одиниці в ДПС.

	<p>4. Створити ПРРО – зареєструвати новий ФН ПРРО в ДПС під чинний об'єкт оподаткування. Подається форма 1-ПРРО про реєстрацію програмного реєстратора розрахункових операцій у ДПС.</p> <p>5. Реєстрація касира – зареєструвати касира для роботи з ФН ПРРО в ДПС. Подається форма 5-ПРРО про надання інформації щодо кваліфікованого сертифіката відкритого ключа в ДПС.</p> <p>6. Віддалено закрити зміну – надати змогу старшому касирові віддалено закрити зміну, яка була відкрита іншим касиром.</p> <p>7. Отримання фіскальних чеків операцій та Z-звітів – отримати в електронному форматі фіскальні чеки з ФСКО ДПС.</p>
Функції в кабінеті сервісу (без взаємодії з ДПС)	<p>1. Інформація про компанію – змінити актуальну інформацію про суб'єкта господарювання.</p> <p>2. Зв'язати з еквайрингом або відв'язати від еквайрингу – виконати налаштування зв'язку еквайрингу (ритейлера та мерчанта) з об'єктами ДПС (об'єктом оподаткування та ФН ПРРО). Сервіс «Каса» працює тільки з основними мерчантами – підтримка та робота мультимерчанта в сервісі «Каса» неможливі.</p> <p>3. Редагувати – активувати або деактивувати об'єкт оподаткування, ФН ПРРО чи касирів у кабінеті сервісу.</p> <p>4. Видалити – видалити об'єкти оподаткування, ФН ПРРО чи касирів. Видалення в ДПС не виконується.</p> <p>5. Товари – створити довідник товарних позицій для сервісу ПРРО «Каса».</p> <p>6. Журнал фіскальних операцій – переглядати та контролювати в режимі онлайн роботу ФН ПРРО та касирів.</p> <p>7. Звіти – сформувати звіт за період за типом оплати чи операції.</p>

Складено автором на підставі [22]

Касирам або обліковим працівниками потрібно провести інструктаж з консультаціями щодо створення товарної позиції: ввести найменування, що має ідентифікувати товарну позицію; обрати одиницю вимірювання з довідника; ввести номінальну вартість; обрати податкову групу для конкретної товарної позиції; введення коду УКТ ЗЕД, якщо це товари акцизної групи; ввести артикул для внутрішньої ідентифікації, якщо це визначено обліковою політикою); ввести штрих-коду товарної позиції:

Крім цього можливо здійснити операції по відображенню знижок шляхом зміни вартості товару (змінити номінальну вартість товару в момент продажу) Після заповнення всіх полів в програмі РРО натисніть «Створити», і товар буде додано в довідник.

Cashalot - програмний реєстратор розрахунково-касових операцій, що підходить для будь-якого бізнесу: роздрібна торгівля, HoReCa, інтернет-магазини, сфера послуг, медична сфера, виробництво. Функціонал ПРРО

Cashalot найбільш розповсюджений в Україні серед ФОП, його люблять за зручність, простоту та надійність роботи з розрахунковими операціями (рис.1) [23]. Понад 650 представництв по всій території України.

Малюнок 1. Функціональні можливості ПРРО Cashalot

Складено на підставі [23].

Суб'єкт господарювання може сформувати запит до журналу фіскальних операцій за фільтрами: період; торгова точка; ПРРО; касир. Користувач може сформувати звіт за: періодом; об'єктом оподаткування (точка); ПРРО; типом

оплати (готівка/картка); типом операції (оплата/повернення); типом податку (без ПДВ/ПДВ чи акциз). Звіт відображає дані відповідно до вибраних фільтрів: вибраний об'єкт оподаткування або всі; вибраний ПРРО або всі; тип оплати; тип операції; кількість операцій; кількість позицій у чеках; сума за чеками.

Проаналізуємо популярний РРО Смарт «Каса» мобільний девайс та унікальне рішення з функціоналом: касового апарату, банківського терміналу та програмного РРО: програмний РРО, банківський термінал, касовий апарат, сканер штрих-кодів та система обліку. За допомогою даної програми можна здійснювати продаж та фіскалізація, підключення рахунку будь-якого банку, прийом безготівкових платежів та видачу фіскальних та нефіскальних чеків. Контролювати статистику бізнесу, формувати звіти та чеки в ДПС та здійснювати сервісну підтримку [24]. POS термінал, це банківський термінал з підключенням рахунку будь-якого банку, без орендних платежів банку, який здійснює прийом безготівкових платежів та підходить для підакцизних товарів. Додаток ПРРО Смарт «Каса» розроблене українською компанією для українського бізнесу, найкраще рішення для фіскалізації, працює в оффлайн режимі з інтуїтивним інтерфейсом та дозволяє значно економити ресурси.

Здійснення платежів за допомогою ПРРО/РРО є обов'язковим для ФОП з 2022 р (груп 2, 3, 4). майже для всіх роздрібних бізнесів, що працюють в сфері роздрібною торгівлі, громадського харчування тощо. **SystemGroup** -провідний та найбільш універсальний виробник фіскальних рішень в Україні. Вже майже 30 років System Group залишається лідером ринку і виробляє фіскальну техніку під брендом DATEКС, а з 2021 р. - розробляє також програмні РРО iNNOVATE. Розробляє зручні інтуїтивні рішення (РРО та ПРРО), які повністю враховують специфіку середніх роздрібних бізнесів (магазинів, кафе, кав'ярень, фірми доставки та ін.) в рамках діючого законодавства, без зайвих затрат [25].

Спираючись на практичний досвід управління інфраструктурою РРО/ПРРО, потребують найбільше ресурсів та уваги хмарні сервіси System Group які, повинні мінімізувати ризики та автоматизувати ресурсоємні супутні процеси: реєстрація / перереєстрація РРО/ ПРРО в ДПС, логування дій та

документообігу, зберігання даних чеків та КСЕФ, централізоване налаштування та моніторинг тощо. Програмне забезпечення SkyService POS має власний програмний РРО, є можливість не сплачувати додаткові кошти за дану функцію, а система генерує Z-звіти, друкує фіскальні чеки та передає дані до Податкової служби України (табл.3) [26].

Таблиця 3. Основні можливості і характеристика РРО/ПРРО за допомогою SkyService POS

Можливість, етапи	Характеристика можливості
Програмний реєстратор розрахункових операцій – що це таке?	ПРРО – це аналог класичного РРО, тобто замість використання касового апарату ви можете користуватися програмою, яка так само буде регулювати всі проведені фіскальні платежі та передаватиме дані до ДПС. ПРРО використовується на будь-якому сучасному пристрої. ФОП можуть обирати чим їм користуватися на свої торгових точках. Якщо ви використовуєте програмний РРО, то вам не знадобиться вести Книгу обліку розрахункових операцій. Кожен ФОП 2-4 має користуватися РРО або ПРРО. У разі, якщо підприємець не використовує один з перелічених варіантів, законодавством передбачені чималі штрафи.
Формуйте електронні чеки в SkyService POS	Створює електронні чеки по кожному проведеному фіскальному продажу. Всі дані надійно зберігаються в системі та фіксуються, як саме було проведено продаж: фіскально чи ні
фіскальний Z-звіт в кінці кожної зміни	Звіт з гасінням, тобто Z-звіт, необхідно формувати наприкінці кожної робочої зміни. В ньому зазначені всі дані по проведених операціях за день/.
код УКТЗЕД для кожного окремого товару	Якщо в вашому магазині або закладі продаються підакцизні товари, за законодавством вам необхідно використовувати коди УКТЗЕД. Вводьте код УКТЗЕД заповнюючи карту по кожному товару
Фіскалізація ПРРО/РРО	Фіскальний реєстратор використовується для друку чеків, фіксації проведених операцій за день та передачі даних в Державну Податкову Службу
Покрокові етапи	Отримати ключ та сертифікат; зайти в кабінет платника податків та зареєструвати торгову точку; зареєструвати ПРРО; -зареєструвати касира; одержати сертифікат; налаштувати податки та перейти до налаштування ПРРО в програмі SkyService. В адмін-панелі перейдіть в «налаштування – пристрої». Додайте новий пристрій та заповніть всі запропоновані поля. Далі, в POS-терміналі з'явиться вікно `E-Receipt`. Завантажте Сертифікат та Ключ, введіть пароль та збережіть внесені дані.
Електронні чеки та фіскалізація	Для того, щоб друкувати електронні чеки, кожен ФОП повинен підключити термопринтер. Кожен підприємець має організувати роботу так, щоб видавати фіскальні чеки покупцям. Можливий варіант друку паперових чеків та електронних. Всі ці чеки фіксуються на серверах ДПС, там їм присвоюється номер фіскальний номер за яким в подальшому, можна перевірити здійснену покупку.

Z-звіти. Програмний РРО для ФОП	Наприкінці кожної зміни система формує Z-звіт в якому фіксуються всі фіскальні продажі проведені за день. Після цього дані передаються в Державну Податкову Службу. Кожен підприємець має зберігати Z-звіти 3 роки (1095 днів). Також необхідно обрати в якому форматі будуть зберігатися звіти: в роздрукованому або в електронному вигляді. Спираючись на прохання наших користувачів, ми розробили можливість друку Z-звітів за минулі зміни.
---------------------------------------	--

Складено автором на підставі [26]

SKYservice POS це автоматизація для магазинів, кафе, служб доставки, ресторанів, складів, виробництва чи для надання послуг. В рамках програми можливо здійснити генерацію типових звітів, прогнозування прибутків та закупок, складський облік. Підтримка програмного РРО та максимальний комфорт обліку здійснюється можливістю аналітики та контроль звітності 24/7 [27]. Skyservice - це ідеальне рішення для будь-якої діяльності пов'язаної з реалізацією товарів та послуг, які наведені в табл. 4.

Таблиця 4. Основні переваги для ФОП РРО/ПРРО SkyService POS

Напрями ФОП	Характеристика програми
Автоматизація салону краси	Програмне забезпечення для автоматизації бізнес-процесів у салоні краси допоможе вести роботу на належному рівні, не поступатися конкурентам і займати лідируючі позиції в даній сфері. Прискоривши та полегшивши робочі процеси, ваш салон краси зможе вийти на новий рівень обслуговування клієнтів.
Автоматизація кафе	Програма для автоматизації кафе та ресторанів - це ідеальне рішення, якщо ви хочете прискорити та спростити роботу собі та вашому персоналу. Система обліку для кафе допоможе контролювати всю роботу вашого закладу.
Автоматизація магазину	Автоматизація магазину роздрібно торгівлі - це ідеальне рішення для того, щоб спростити та прискорити роботу. Програма допоможе вам у веденні обліку для будь-якого виду магазину.
Автоматизація ресторану	Автоматизація бізнес-процесів ресторану - це необхідний пункт при відкритті закладу, якщо ви хочете, щоб ваш бізнес приносив вам гідний дохід. Програма для автоматизації ресторану, яка створена для того, щоб полегшити, прискорити та покращити сервіс.
Автоматизація супермаркету	Програма для автоматизації торгівлі допоможе налагодити роботу в супермаркетах та магазинах. Проста та зрозуміла в експлуатації система дозволить швидко приступити до роботи та зайняти гідне місце серед конкурентів.

Автоматизація бізнесу	При відкритті будь-якого бізнесу, необхідно заздалегідь продумати безліч організаційних питань. Автоматизація бізнес-процесів з дозволить швидко і безболісно приступити до продажу, стежити за обліком та контролювати роботу магазину, підприємства або складу, в цілому.
Автоматизація роботи аптеки	Система для автоматизації роботи в аптеці дозволить налагодити процеси, що призведуть до розвитку та зростання вашого бізнесу.
Автоматизація стоматології	Щоб організувати роботу стоматології на якісному рівні, слід автоматизувати процеси та операції, які у сучасних реаліях допоможуть прискорити роботу всієї клініки. Програма, яка допоможе автоматизувати роботу медичних центрів, клінік та стоматологій.

Складено автором на підставі [27]

З 01 жовтня 2023 р. повертається відповідальність за порушення розрахунків за допомогою РРО та ПРРО та визначена відповідальність (табл. 5).

Таблиця 5. Відповідальність за порушення розрахунків за допомогою РРО або ПРРО

Порушення	Розмір штрафів
Штраф за відсутність РРО	Перше виявлене порушення - 100% від суми продажі товарів, робіт або послуг, проведених з порушеннями. Друге та подальші порушення -150% від суми продажі товарів, робіт або послуг, проведених з порушеннями.
Тимчасові штрафи для ФОП на час воєнного стану	01жовтня 2023 року по 31 липня 2025 року встановлено знижені Перше виявлене порушення- 25% від суми продажі товарів, робіт або послуг, проведених з порушеннями. Друге та подальші порушення -50% від суми продажі товарів, робіт або послуг, проведених з порушеннями

Складено автором на підставі [28]

Нами визначенні найбільші порушення: відсутність РРО/ПРРО або невикористання РРО/ПРРО (у разі **не проведення розрахункових операцій з фіскальним режимом роботи**); проведення чеку на неповну суму (якщо вони здійснюють розрахункові операції з використанням РРО/ПРРО/розрахункових книг на **неповну суму вартості товарів або послуг**; невидача чеку (**невидача належно оформленого розрахункового документа клієнту** в паперовій чи електронній формі); проведення без РК (проведення такої розрахункової операції без використання розрахункової книги на окремому господарському об'єкті суб'єкта (у випадках, коли має право працювати за розрахунковою книгою).

Висновки: Програмний реєстратор розрахункових операцій (ПРРО) або

(РРО) підприємець обирає самостійно. Програмний РРО для ФОП - простий інтуїтивний, або ПРРО з касовою програмою, для невеликого роздрібного бізнесу в сфері торгівлі та послуг, громадського харчування. Для суб'єкта господарювання є можливість через онлайн-кабінет реєструвати торговельні точки, касирів та каси, не відвідуючи ДПС, формувати довідники товарів й послуги, здійснювати контроль готівкових та безготівкових операцій та стежити за продажами в режимі онлайн. Основними порушеннями є відсутність РРО/ПРРО, **не проведення розрахункових операцій** з фіскальним режимом роботи, проведення чеку на неповну суму, або проведення без РК (проведення такої розрахункової операції без використання розрахункової книги на окремому господарському об'єкті суб'єкта. Єдиний законний спосіб запобігти штрафів - встановити РРО/ПРРО - касовий апарат, який відповідає потребам вашого бізнесу з врахуванням групи ФОП, типу, масштабу бізнесу з дотриманням умов законодавства.